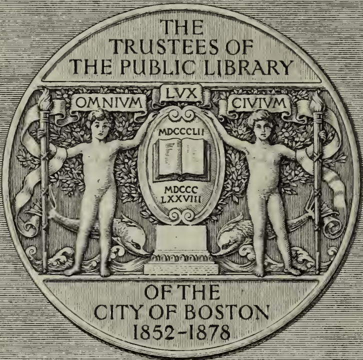

PURCHASED
FROM THE INCOME
OF THE FUND GIVEN TO
THE PUBLIC LIBRARY OF
THE CITY OF BOSTON BY
JOSIAH HENRY BENTON
1843-1917

E.L. DOTY DEL. 1939 A.J. DOWNEY, SCULPT

1260

[illegible]

[illegible]

not in Halliwell

b

cat — 1 PM

[illegible]

Pr 7953 (2)

[illegible] XIX / 295

[illegible] Stella

Stella clericorum.

XqQ
.488
.A105

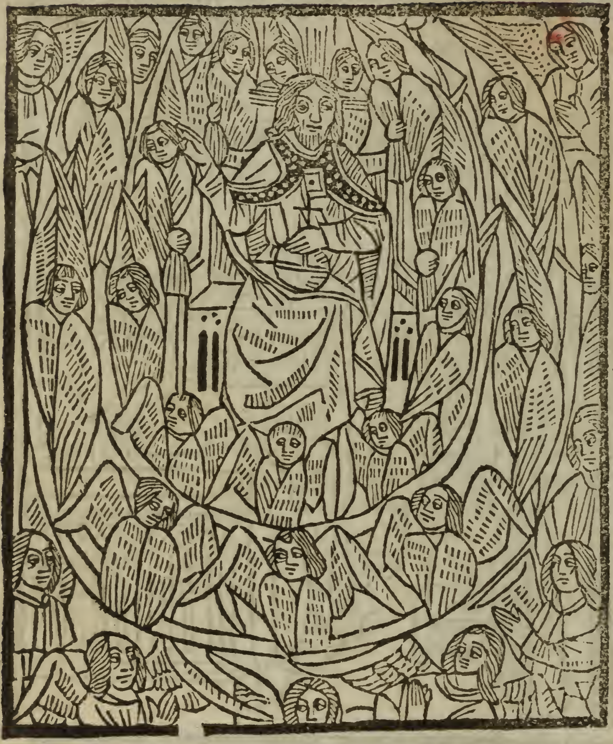

Tractatus qui ſtella clericoꝝ
inſcribitur. feliciter incipit.

q Quaſi ſtella matutina in medio nebule/ id eſt pctō/
rū. Proprietates huius ſtelle matutine poſſunt re
ferri ad quemlibet doctorem fidei/id eſt ſacerdotē.
Et continentur in his verſibus.

Lucis ſplendorem fert ſecum. fert quoqʒ rorem.
Jngens dat letum/vigilanſqʒ/decens preit ipſum
Solem defectum lune comitans hyemiſqʒ
Tempore luceſcit. cedens eſtate quieſcit.

Gloſa. Lucis ſplendorem fert ſecū. vt ibi. Uos eſtis lux
mūdi. Fert quoqʒ rorē ſcʒ in p̄dicatōe. vt ibi. Tenebroſa a
qua in nubibus aeris. Jngens ē. vt ibi. Ecce ſacerdos ma
gnus. Dat letū/id ē facit letū audientē p̄dicatōꝫ. q̄ ē in te
nebris ignorātie. Vigilāſqʒ dr̄. vt ibi. Btūs ſeruꝰ quē cū
venerit dn̄s: īuenerit vigilantē. Decēſqʒ dr̄. ſcʒ p bonā fa
māꝛ honeſtā ꝯuerſatōꝫ. Preit ip̄m ſolē. i. xp̄m q̄ ē verꝰ ſol
iuſtitie. Sicut miles dn̄m ſuū p̄cedit inimicos occidendo
ſuo gladio acuto. vt mortui mūdo viuāt chriſto. Defectū
lune comitās. i. ſancte eccl'ie p ꝯpaſſiōꝫ. Vn̄ quis infirma
tur et ego nō infirmor. Hiemiſqʒ tpe luceſcit. i. in tpe tri/
bulatōis apparꝫ in calore fidei. Cedēs eſtate q̄eſcit ſcʒ in
vrente a feruore luxurie et a ceteris vitiis. Vn̄ qui potuit
trāſgrediꝛ nō ē trāſgreſſus. Salomō. Memēto creatoris
tui ꝛc. Apl's. Diuiſiōes miniſtrātiū ſūt in eccleſia dei. ſcʒ
actiui cōtemplatiui et p̄lati. Vnuſquiſqʒ in ſua vocatiōe
et in ſuo ordine vel miniſterio vel officio intendat: vt vir
tuoſe et fideliť in vinea operetur. Vn̄ Criſoſtomus. Multi
ſunt prelati ſiue ſacerdotes noīe. ſꝫ pauci ſunt dignitate.
Vnde apl'us. Melius ē eſſe paucos et vtiles. q̄ȝ multos et
inutiles. Lucas. Meſſis quidē multa. operarii vero pauci
ſcʒ fideles ꝛ veri. Hieronimus. Si caritas facit preciū in
rebus honeſtis: nihil carius deo et hominibus (habētibꝰ ra/
tionē) bono et vtili paſtore. Johannes. Paſtor bonus ani
mā ſuam ponit pro ouibus ſuis. Vnde ter dictū eſt petro

Petre amas me? Glo. Amas me pluſq̄ tuos cognatos et amicos? pluſq̄ res tuas tpales? pluſq̄ te ipm? paſce oues meas. Unde in euange. Qui amat aiam ſuaȝ plus q̄ me non eſt me dignus. Apl's Erunt hoies ſeipſos amātes. Illi dicunt ſeipſos amare: qui ſuum honorem et cōmodum plus diligunt q̄ honorē dei. Augu. in li. de doctrina chriſtiana. Illi vere deū diligunt qui nihil aliud q̄ vt nomē dei glorificetur exercent. Unde iā pauci volunt ſuſtinere ppt xp̄m paupertatē. cōtemptum. dolorem. Sed cupiūt diuitias. honores et ſuauitates huius mundi. Tales enī non ſuſcipiunt curas animarum vel prelaturas pp̄ter onus vel propter iugum domini. ſed propter honoreȝ. Cura enī animarum non debetur honori ſed oneri.

Ultiplex enim eſt queſtio quomodo ſacerdos vel paſtor curā ſuā intrauerit vel quomō in ea vixerit vel qualiter eā rexerit vel patrimoniū crucifixi expenderit: vel propter quem finē eam ſuſceperit. vel vt paſcat gregem ſibi cōmiſſum verbo et bono exemplo: vel vt paſcatur a grege. Unde hoc nomē paſtor diriuat ab hoc vbo paſco. ſcis. et nō a paſcor paſceris. Unde illud. Hieremie Paſtores paſcebant ſe et gregem meum non paſcebant

In vltima enī ratione reddenda: dixit ioſeph id eſt xp̄s qui eſt verus ioſeph fratribus ſuis/ ſcȝ paſtoribus eccleſiarū. Amen dico vobis nō videbitis faciē meā donec adduxeritis fratrē veſtrum minimū. Gloſa: Qui minimū requirit nō obliuiſcitur maiorē Unde illud. Sāguineȝ eius. i. animaȝ eius de manu tua requiram. Gre. Tot mortibus digni ſūt negligētes paſtores: quot negligunt aias. Unde videat quiſqȝ paſtor vel ſacerdos quomō curā ſuā intrat/ vel quō eā regat vel qualiter in ea viuat vel propter quē finē eā ſuſceperit vel quomō patrimoniuȝ crucifixi (vt dictum eſt) expēdat ne a domino ei obiiciat in reddēdo rōnem pronice. Amice ſcȝ tēporaliū rerū ꝛ nō aiaꝝ quomō huc ītraſti nō habēs veſtē nuptialē/ id ē caritatem, q2 nō propter caritatē/ id eſt deū (qui eſt vera caritas) curam tuam intraſti vt gregem tibi cōmiſſū paſceres

verbo ꝛ bono exemplo.ſed vt paſcẽris ab eo.i.vt negligẽs et ocioſus et viuens luxurioſe;et obmuteſcente dicat dñs Ligatis manibus.ne poſſit ſe defẽdere.et pedibus ne poſſit fugere.proiicite eũ in tenebras exteriores.i. ꝯtinuo per petue ꝺ rentes.q2 plus dilexit lucrũ tpale ꝙ aiaꝝ pro qbus filius dei mortẽ ſuſtinuit.Et q2 hic vixit delicioſe ꝛ totus ſuſpirauit in pctis:totus ſuſpiret eternaliter in penis Et ꝗtũ gloriatus eſt in deliciis vite huius:tantũ locũ date ei in tormẽtis.et facite eũ mõntẽ in iuferno.et ardeat̃ vt oleum in flãma.Vñ pſa.Apportari te faciã ſicut gallũ gallinaciũ:qui portatur de foro pedibus ſurſũ erectis . et demiſſo capite :et decoquit̃ in olla . ſic tu decoqueris in olla gehennali variis cruciatibus:vt pena correſpondeat culpe. quia nõ cãtaſti non generaſti.et cum aliis maior reputaris:ſicut gallus gallinacius maior aliis.

Vm beneficiũ alicui porrigit̃ valde gaudet: ſꝫ nõ q̃rit primo quis ſanctoꝝ ſit patronus in eccl'ia. ſꝫ quãtũ valeat in tpalibus.Vñ iam pauci curãt quomõ curã ſuã ſuſcipiũt vel intrant:aut qualiter eam regant/vel in ea viuãt ſcd̃m deũ:nec ſymoniã abhorrent: ſed heu iaꝫ in pluribus dñatur. Greg. Si quis ea intẽtione gradus eccleſiaſticos vel beneficia querit vt inde habeat vite neceſſaria:hic peruerſo ordine vult celeſtia mercari . Longe eni melius eſſet mendicare vel arare vnde viueret. Vnde ioh.Qui nõ intrat in ouile p oſtium.i.xp̃m ſed aſcendit aliũde:ille fur eſt et latro . fur eſt furando ſibi virtutes ab aliis.latro eſt:occidendo aĩas. Fur non venit niſi vt furetur:mactet et perdat.Furetur virtutes/mactet corpus.et perdat animam in gehennem ignis.

Villbet paſtor et ſacerdos in ſe tene᷑ habere tria/ ſcꝫ ſciam/eloquentiã/ ꝛ bonã vitã. Sciam dꝫ hrẽ diuinoꝝ libroꝝ ac eoꝝ intelligentiã in qb⁹ deũ cognoſcat ſe et alios.Vñ bern.Mlti mlta ſciũt: ſeip̃os aũt neſciũt: Qui ſeip̃ꝫ nõ cognoſcit nihil ſcit. Hec ẽ eni pbatiſſiã ſcia int̃ phõs ſectares.dicit eni.congnoſce teip̃ꝫ Qm̃ au.in li. de ſctã tri.dei p̃fert ſcie celeſtiũ terreſtriũ ꝛ infernoꝝ ppriã

cognoſcere infirmitatē. Unde et ber. Dñe da michi ſcire te cognoſcere me/diligere te. Eloquentiā dꝫ habere diſcretā vt ea que ſcit et intelligit aliis predicet: ne abſcōdat pecuniā dñi ſui. i. ſit canis mutus in domo. i. eccl'ia. Vñ. pſa. Clama ne ceſſes et anūcia pplo meo ſcelera eoꝝ. Tulliꝰ Mellꝰ ē eloq̄ copioſe et prudenter q̄ aliq̄d ſine eloquētia acutiſſime excogitare. Idē eloquētia eſt ſcia recte pferendi excogitatōe cū ornatu vboꝝ ꝛ pōdere ſniaꝝ. Idē. Efficaciꝰ ē audire q̄ audiri: Vñ. gre. In ſcia ſacerdotis nec eſt venia nec excuſatō. Daniel alibi ezel'. Qui aūt docti fuerūt fulgebūt quaſi ſplēdor firmamēti. i. ſolis. ꝛ q̄ ad iuſticiā erudiūt mltos quaſi ſtelle ī ppetuas eternitates. Vñ apo. Duplici honore honorādi ſūt ſacerdotes. pmo ppt officii dignitatē. ſcdo ppt doctrinā. pcipue illi q̄ fideliť laborāt in euā. q2 ordo fideliū platoꝝ ē pcipuus. Vitā bonā teneť hrē ſacerdos. vt q̄ ore pdicat ope cōpleat. Actu. i. Cepit ieſus facē ꝛ docē. Hier. Quid enī aliud ē bene loqui aut pdicare ꝛ pverſe viuere: q̄ pprio ore ſeipm ꝯdēnare. Orige. Qui aliū nō inſtruit ſeipm docere nō pōt. Gre. Nō in vboꝝ ſplēdore pdicator gloriet: ſꝫ in ope virtutū. Hier. Doctoris ē lapſis manū porrigere adiutricē. ꝛ errātibꝰ oſtendere iter veritatis. Gre. Bonus doctor ē q̄ hūiliť ſeruat diſciplinā. ꝛ p diſciplinā nō incurrit ſupbiā. Criſoſt. Vis bonus apparere circa vitā tuā eſto auſterꝰ. circa alioꝝ peccata eſto benignꝰ. Audiāt te hoīes pua mādantē ꝛ grauia facientē. Gre. Cuiꝰ vita deſpicit: reſtat vt eius ſermo ꝯtemneť.

Viuis enī paſtor ſiue ſacerdos ſit ſedulus in cura ſibi cōmiſſa. et in ambone fidelis pdicator. vt pco domini: vt paret dño plebē pfectā. in cathedra vt pius ꝛ diſcretus iudex. in ꝯfeſſiōe mediator inť deū ꝛ peccatorē. Unde criſoſt. Nō erramus modicā penitētiaꝫ iniungentes. Nonne melius eſt ppter miſericordiā reddere rationē: q̄ propter crudelitatē: Nā vbi paterfamilias ē largus. diſpenſator eius non debet eſſe tenax. Sed deus eſt benignus vt quid ſacerdos auſterus:

f Jt etiā ſacerdos vī paſtor pi⁹ in afflictorū cōpaſ/ ſiōe et hoſpitalitate/ ꝛ in elemoſinaꝝ ꝑ poſſe lar gitione duplici/ ſcꝫ corꝑali et ſpūali. Spūalis ꝯtinetur in hoc vſu. Corrigo/ ꝓco/ ꝓcor doceo/ fero/ ꝯſulo/ ſolor. Corri/ go errantē. ꝓco inimicis. ꝓcor ꝑ inimicis. doceo inſipiētes fero ſuſtinētes. ꝯſulo puſillanimes. ſolor tribulatos. Cor/ palis continetur in hoc verſu. Colligo/ poto/ cibo/ redimo tego/ viſito/ condo. Sunt etiam ſeptem ſpecies elemoſi/ ne. Prima eſt quā homo ſibiipſi dat. Vn̄ ſalomon. Miſe rere anime tue placēs deo. Jdem. Qui ſibi neq̄r: cui bon⁹ Secūda elemoſiā ponit̄ ſupra pedes dn̄i: quā dat oſtiati mēdicantib⁹ et peregrinis et hoſpitib⁹ in hoſpicio colligē do ꝓpter deū. Vn̄ pſa. Frāge eſuriēti panē tuū. Aug. Ele moſina eſt vnguētū quo maria magdalena vnxit pedes dn̄i/ id eſt pauperes q̄ ſūt mēbra ei⁹ ꝯ vngebat. Tertia po/ nit̄ in gremiū dn̄i q̄ dat̄ leproſis/ infirmis ꝛ captiuis ꝓci/ pue inter paganos. Vn̄ eccleſiaſti. Abſcōdite elemoſinā in ſinu pauperū. Quarta ponit̄ in manus dn̄i. quā homo dat viduis et orphanis: ꝛ illis quos pudet mēdicare. ꝛ qui magnū defectum ſuſtinēt ꝓpter honorem tꝑalem. ꝓcipue aūt quā dat amicis et cognatis et indigentib⁹. Vn̄ illud Et carnē tuā ne deſpereris. Catho. Jgnotū tu tibi noli ꝓ ponere notis. Quinta eſt q̄ ponit̄ ſupra cor dn̄i. cuꝫ homo dimittit offenſas ſibi illatas verbis/ iniuriis et rebus ab latis. Vn̄ dimittite ꝛ dimittet̄ vobis. Sexta ponit̄ in os dn̄i: qn̄ quis offert ad araꝫ pro poſſe ſuo de rebus iuſte ac quiſitis. vbi offertur ſacroſanctū corpus dn̄i pro ſalute vi uorū et mortuoꝝ. Et cū q̄s dat ſacerdotibus elemoſinam cuiuſcunqꝫ ꝓfeſſionis vel ad calicē vel ad ornamentū et decorem domus domini. Vnde apl'us. Operemur bonuꝫ ad oēs dum tp̄s habemus. maxime aūt ad domeſticos fi/ dei. et doctores ſcꝫ ſacerdotes qui ſunt illuminatores fidi Septima eſt cū qua chriſtus totus veſtitur. que datur ꝑ mortuis qui ſunt in purgatorio. Vnde in libro machabeo rum. Sancta ergo et ſalubris eſt. et cetera. Sancta eſt ꝑ compaſſione. ſalubris eſt pro elemoſinarum largitione.

Vnde mathe. Date elemoſinā et munda eruntvobis oīa Daniel. Redime elemoſinis peccata tua. Ber. Elemoſi-na data in vita ē lucerna q̄ illuīat aīam: ne cadat in tene-bras eternas. Idē. O hō ſi ieiunas in hoc nō differs a dia bolo. qr ipē nunq̄ comedit. ſi vigilas ipſe nūq̄ dormit. ſi cōtinēs es. ipē nūq̄ coit. ſi ſilētiū tenes ipſe nūq̄ verbis de fluit. in hoc ſolū marie diabolū ſupas: ſi elemoſinis ope-rā p̄ſtas. Beda. Fruſtra adoraturus manus ſuas expan-dit ad deū q̄ eas ad ſubueniendū p poſſe ſuo paupi nō oſtē dit. Apl's. Pietas ad oīa vz. Nā ſi q̄s lubricū carīs patif va pulabit ſed nō pibit. Hiero. Nō memini me legiſſe aliquē eſſe dānatū in hoc ſecl'o q̄ vitā duxit liberalē. Greg. Nūq̄ eſt vacua manus a munere aut propter mun⁹: vbi eſt ar-cha cordis repleta bona volūtate. Aug. Qui dat pp̄ter p̄-ſentū pudorē vt interpellātis tedio careat / rem et meritū perdit. Vnde verſus. Da facie leta. ſine letitia faciei / ſcz tue. Si dederis: pdis rem meritūqz rei. Apl's. Hilarē dato rē diligit deus. Aug. Elemoſina eſt res ſancta: augens p̄ ſentia et minuēs pctā. ſeparās a demonibus iungens an gelis. et eſt quaſi murus īexpugnabilis circa aīam. Tho bias. Magna fiducia eſt elemoſina corā deo: oībus facien tibus eā. Idē elemoſina ab oī peccato liberat et non ſinit aīam introire in tenebras eternas. Salomō. Sicut aqua extinguit ignem ſic elemoſina pctm̄. Elemoſina eni ex-tinguit ignē pcti / ignē ire dei / et ignem totius gehenne.

Am dictum eſt de elemoſina duplici / ſcz ſpūali et corpali et de ſpēbus eius cū autoritatibus pbatis. Nūc dicendū ē de ſuffragiis quibus ſacerdos aīab⁹ exn̄tib⁹ ī purgatorio teneſ ſuffragari quoꝝ eleōſinis vſus ēē vti tur q̄b⁹ aīabus purgandis in penis purgatorii āuusp die ſtatuiſ in pnia in hac vita neglecta / vl' nō pacta q̄ aīe ſūt tertia pars eccl'ie expectātes in purgatorio liberatoꝝ. Exē plū de filiis iſrl' p deſertū trāſeūtibus. xl. annis qd̄ xl. die-bus trāſiſſent ſi ꝯtra deū nō peccaſſēt. Triplex eni dr ec-cleſia. ſ. in hoc mūdo. militās. in celo triūphās. ī purgato-rio expectās (vt p̄dictū ē) liberatoꝝ: q̄bus quattuor modis

precipue poteſt ſubueniri. verſus Miſſa/pces/dona/ieiunia quattuor iſta. Abſoluūt aīas: quas purgās detinet ignis Qui ignis et cetere pene purgatorii grauiores ⁊ acerbio/res ſunt ꝙ oēs pene martyꝝ: et oia genera tormētoꝝ. q̄ in hoc mūdo a tyrānis potuerīt excogitari ⁊ adinueniri qua rū aiaꝝ nūerus oīm hoīm viuētiū mltitudinē excedit. Vñ aug. Neſcit qd petit qui purgatoriū petit. O de⁹ ꝙ dulce erit in hoc ſeclo ſatiſfacere. Dico ꝙ eſt graui⁹ in purgato rio eſſe ꝙdiu oculus poteſt claudi vel aperiri: ꝙ illa pena quā habuit beatus laurētius in craticula. Vñ vna lacri/ma de puro corde plata plus purgat ꝙ decē āni in purga torio. tñ inter duo mala min⁹ malū ē eligēdū. Vñ anime clamant. vt Job. Miſeremi mei: miſeremini mei/ſaltem vos amici mei: q2 man⁹ dñi tetigit me. Duplex enī man⁹ in hoc loco intelligit. ſcʒ man⁹ tangentis. i. in purgatorio aīas purgās expectātes liberatōʒ. et manus dānantis. ſcʒ in inferno. Vñ machabe. Sancta ergo et ſalubris ē cogi tatio p defūctis exorare ſancta p ꝯpaſſiōeʒ caroꝝ: ſalubris p elemoſinaꝝ largitōeʒ et orōnē fideliū: et pcipue ſacerdo tū qb⁹ ꝯmittūt aie: q2 elemoſine ſūt cib⁹ aīarū. orō vero po tus. Jeiunia fideliū magna refectio et cōuiuiū. pegrina tio caroꝝ: penaꝝ alienatio et exeptio. Jndulgentia vero eis data pdeſt pnt hic meruerant dū viuerēt. Vñ legit in cōmendatōib⁹ aiaꝝ. De⁹ cui ſoli cōpetit medicinā preſtare poſt mortē. i. īdulgētiā. q2 ibi aie ſūt ō foro eccl'ie expectā/tes liberatōʒ. ſ. i purgatorio quas ma⁹ dñi tetigit. vt dictū ē. Pre oīb⁹ aūt remediis qb⁹ aīab⁹ exñtib⁹ ī purgatorio pōt ſubueīri miſſa pcellit. Gre. O ꝙtū ⁊ viuificū donū dei. q2 nūꝙ diua celebrant miſteria q̇n ibi cōcurrāt duo virtuoſa opa. ſ. vni⁹ pctōris ꝯūſio: vl' ad min⁹ vni⁹ aīe de purgatorio liberatio. Vñ caueāt heredes parentū ⁊ caroꝝ mortuoꝝ cō miſſarii teſtamētoꝝ. et maxie ſacerdotes et ceteri qb⁹ aie cōmittūt. vl' quoꝝ elemoſinis vſi ſūt vl' vtunt. ne aliquo mō eis hec remedia ſubtrahāt vl' differāt. q2 coꝝ viaticū ē q2 p furto ⁊ ſūmo ſacrilegio eis reputat. q2 primō mortalit peccant in deum: qui eas ſanguine ſuo redemit. Scdō in

ſctós et in oés angelos de quoꝝ collegio ſunt dū liberant Tertio peccant in oēs aīas exiſtētes in purgatorio . q₂ impediunt earū abſolutionē Quarto peccāt in oēs chriſtianos viuos ꝑ quibus aīe liberate a penis orarēt et intercederēt ad deū Pro qb⁹ negligentiis tales ſi nō ſatiſfecerint ī pn̄ti grauiter puniētur et ī futuro ſeculo dānabūtur

Sequitur (vt ſupra dictū ē) vt quis paſtor ſit ſedulus et fideliter ſolicitus pro grege ſibi cōmiſſo ſcꝫ pro viuis et pro defūctis. ⁊ non pſonaꝝ acceptor q₂ xp̄s generalit̄ vno eodēqꝫ p̄cio. i. ſanguine oēs redemit. vt mereant a dn̄o directe cōmendari. dicente. Euge ſerue bone. q₂ ſup pauca fuiſti fidelis ſupra multa te conſtituam:

Quo ergo ordine cenſet ille q̄ ſemꝑ abſens ē a cura ſua nec p̄eſt vt paſtor nec regit vt mercēnari⁹: In illo eſtimo ordine in quo nll'us ordo: ſꝫ ſempit̄nus horror ī habitat. Ber. Miror clericos aliud eē ꝙ qd̄ apparēt in veſtitu et habitu. aut ꝙtulū ſunt clerici . geſtu ⁊ actu neutrū exercēt. nec regūt ſe vt clerici deberēt . nec pugnāt vt laici inordināter plures ex eis viuūt cōtra canones ⁊ ſtatuta eccleſie cōfundētes ſeiſos et totius cleri honeſtatē. Et quia hic cū oībus ꝑuerſe viuētes morib₂ et vita participāt omi pena in futuro punient̄. Vn̄ origenes. Vnūqdqꝫ qd̄ ē peccatum hꝫ ſuū demoniū. ⁊ vnūquodqꝫ demoniū hꝫ ſuū ſupplicium. Attēdite ergo o vos ſacerdotes ad qd̄ vocati eſtis electi ⁊ cōſtituti (vt dictū ē) ⁊ ſeruite deo ī ſctitate et iuſtitia: Vn̄ apl'us Non enim vocauit nos dn̄s in immundiciā: ſed in ſāctificationē. Vn̄ idē. Hec eſt enim voluntas dei ſāctificatio veſtra / vt ſciat vnuſquiſqꝫ vas ſuū. i. corp₉ ī ſāctificatiōe poſſidere . q₂ ambulās ī via īmaculata. i. in caſtitate mentis ⁊ corporis. hic michi miniſtrabit in tāti corporis miniſterio. et ego dn̄s exaudiā eū. Vn̄ augu. Quid ꝓdeſt ſi caſtitas ſeruatur in corpe . et mētis integritas int⁹ polluit̄ in mēte. Ceſari⁹. Virginitas in corpe nihil ꝓdeſt ſi caritas a corde diſcedat ⁊ hūilitas. neciā carnis integritas ſeruat̄: ſi anim⁹ tumore ſupbie corripitur. Ber. Superba caſtiſtitas nō ē vera caſtitas: ſed ornatū diaboli pſtibuluꝫ

Aug. Aīaduertite o vos ſacerdotes in quāta puritate ⁊ tre more debetis accedere ad iſtud ſacrificiū ad qd̄ xp̄us acceſ ſurus ſanguinē ſudauit p̄ anguſtia. vbi ip̄e ſacerdos mi/ rabiliter et ineffabiliter obtulit. Unde dicatis cū pp̄heta. In toto corde meo exquiſiui te. Cor mundū crea in me de us. i. reſtaura. ⁊ ſpiritum rectum innoua in viſceribus me is: vt te perfecte diligere et digne laudare merear.

Quid ergo dicendū eſt de ſacerdotibus manifeſte cohabitantibꝰ cū mulieribus/ vel adulteris/ vl̄ for nicantibus. vel p̄prias oues violātibus/ vl̄ ebrioſis/ vel la ſciuis/ et ſecularibus pluribus negociis et vanitatibꝰ im plicatis? Cōmittimꝰ eni ꝯſciētiis ep̄oꝝ ⁊ eoꝝ p̄latis. Hier. Alieni erroris nō eſt noſtrū reddere rōez: ſed p̄latoꝝ. Ber. Integritatis tue ſis diligens explorator: nō aliene. Quid ergo de illis iudicandū ē q̄ ſponſam xp̄i violāt? Hiero. Si cut ſceleſtius eſt ſacroſanctā eccleſiā temerarie deſtruere q̄ꝫ domū plebeiā: ita ſceleſtius eſt ſponſā chriſti violare q̄ꝫ ſponſā primi. Gloſa ſup leuiticū. Cū diabolus ſup omi peccato gaudeat maxime cōgaudet fornicatōi. ⁊ maxime in ſacerdotibus et religioſis qui ſunt miſtri altaris. Hier. Acerbiora gehenne tormenta ſunt quibus fornicatores et adulteri debentur. Idē. Quid tibi cū mulieribus tu ſacer dos qui ad altare dei famularis in cuius loco ſtas? Dic ſacerdos qui eiſdem labiis oſcularis filiū virginis qui/ bus oſculatus es filiā veneris. O iuda oſculo tradis fili/ um hoīs. Ber. O ſacerdos corpus tuū efficitur quotidie ſepulchrum chriſti. quomō ore tuo egreditur falſitas: per quod ingreditur tanta veritas. ſcꝫ ipſe chriſtus? quomō o culi tui aſpiciunt vanitatē: qui inſpiciunt tantā veritatē quare manus tue extendunt̄ ad illicita q̄ tractant tenentē oīa? quare te ingurgitas ebrietate qui plenꝰ eſſe deberes dei bonitate? Aug: Si ſacerdos ſit vas incontinentie et li bidinis: iuxta filiū virginis in altari ſtatuet idolum vene ris et cū ore polluto p̄fert verba canonis. os eni eius ama ritudine et dolo plenū eſt. q̄uis enim oret cū labiis: tū i fa ciē expuit ſaluatoris. et cū preſumit ſumere corpus dn̄icū

in os eius pollutū: leuius eſſet ei ꝙ piiceret ipſū in lutum Ber. Vere ſacerdotes q̄ in carne ambulāt deo placere nō poſſunt: qui placere meretrici cupiūt et preſumūt. Idem Turpiſſimū eſt manus deo dedicatas ⁊ ſacro criſmate cō ſecratas pudendis mulierū ingerere: ⁊ poſt hoc ſacroſctm̄ corpus dn̄icū tāgere. Canon. Null⁹ preſumat audire miſ ſam a p̄ſbytero quē ꝑ certo nouerit habere ꝯcubinā. Aug. in decreta. xl. c. de vita preſbyteroꝝ dicit: ꝙ plus placet d̄o rugitus leonū ſiue mugitus boū ⁊ grinnitus porcoꝝ ſiue ſuū: ꝙ̄ cantus in choro preſbyteroꝝ cantantiū luxuriātiū Gre. in decre. xl. c. Si quis preſbyter dyaconus vel ſubdy aconus iacuerit in infamia fornicatōis. inhibeo ei introi tū eccleſie donec ſatiſfaciat de mala fama ſua deo et pp̄lo et ſi nō ſatiſfaciat. inhibeo vobis ne aliq̄s veſtrū audeat audire officiū eius. q2 oēs benedictiōes eius cōuertūtur in maledictōes. teſtante Malach. ꝓpheta. Maledicā inquit bn̄dictōibus veſtris. q2 manus veſtre plene ſūt ſanguine. Ber. O ꝙ̄ temerariū ⁊ ꝙ̄ nephariū eſt pollutis manibus tractare filiū virginis. et ore ſordido ſumere. Que mens nō rapitur ad exceſſū: quis oculus nō erubeſcit: quis au ditus nō terret: vbi mūdi preciū proiicitur in ſterquiliniū id eſt in os imūdi ſacerdotis. Mirum eſt ꝙ talis tunc non veretur āgelum dei ſtare iuxta ſe qui ſecet eū per mediū. Et tales bene poſſunt vocari preſbyteri. Suſanne. Aug. O tu indigne ſacerdos noli plus me affligere peccando. Plus enī me vuln⁹ peccati tui ledit: ꝙ̄ vulnus lateris mei Idē. Magis delinqūt q̄ iā regnātē in celis cōtemnūt pec cando, ſcꝫ indigne corp⁹ chriſti tractantes et ſumentes: ꝙ̄ qui crucifixerūt eū ambulantē in terris nō quaſi crucifi gentes: ſed quaſi tanti ſacramēti indigni cōfectores ⁊ pre ſūptuoſi preceptores. q2 illi ſemel deū crucifixerūt in ter ris: iſti ꝙ̄tū in eis eſt indigne tractantes et ſumentes quo tidie crucifigūt. Am. Qui indigne xp̄m ſumit: idē eſt ac ſi ip̄m inficiat. Aug. Meli⁹ ē ſp̄ualia penit⁹ omittere ꝙ̄ indi gne tractare vel tangere. Idē. Inter oīa mie dei opa q̄ ab initio impenſa ſunt ſaluti hominum: nihil mirabilius:

nichil excellentius q̄ꝑ pro mūdo crucifixus eſt dn̄s. Leo pa-
pa. Magis admirāda ē dei huīlitas. q̄ꝑ ſua maieſtas. Au.
Minima gutta ſanguinis chriſti ſuffeciſſet ad redēptio-
nem generis humani. Sꝫ ideo maior copia ſanguinis ei⁹
data eſt: vt copioſior clareſceret chriſti affectus nos diligē
tis. Vn̄. Bern̄. Patet enim amor chriſti nos diligentis in
vulnere lateris.

a ttende ergo o homo q̄ꝑtū pro te datum ſit: et maxi
me tu ſacerdos qui corpus et ſanguinem tractas
domini. Timēdum vero eſt ꝙ dn̄s tales ſacerdotes indig
nos (vt dictū eſt) non exaudiat/ ſꝫ magis eū ad iracūdiā ꝓ
uocant: Vn̄ illud. Prouocauerūt eū filii eius et non filie:
ſed belial in ſordib⁹. i. in pctīs ideo dn̄ꝫ nō placāt: ſꝫ ma-
gis offendūt eū. Nā etiā loca ſacra q̄ tāgunt et calcant: q̄ꝑ
diu ſūt in pctīs obſtinati ꝯtamināt. Bern̄. Sacerdos ſine
offenſa viuat: qui ꝓ offenſis iudice deū interpellat: ne of
feuſum potius ad iracūdiaꝫ ꝓuocet q̄ꝑ cōpeſcat. Aug. Ma
ius preiudiciū deus in mūdo nō patitur ab hominibus vi-
uentibus/ q̄ꝑ a ſacerdotibus carentibus ſciētia et bona vi
ta. Idem plus placꝫ deo vlulatus canum vel lupoꝝ q̄ꝑ cā
tus inimicoꝝ. i. clericoꝝ maloꝝ. Gre: nihil eſt ꝙ tantum
offendat eccleſiā dei q̄ꝑ ꝙ indigni aſſūmāt ad regimē aīa-
rū. Vn̄ ꝑlati q̄dā nūc tpīs parū curāt quos iā ad ordines
recipiāt/ vl' admittāt. vel quibus in ſacerdotes ꝓmouē-
dos manus imponāt. Vn̄ laici iam clerū vilipēdūt. et cla
ues eccleſie minime curant totāqꝫ dignitatē ſacerdotum
q2 negligentes et ceci ſunt duces eoꝝ: ꝛ ductores cecorum
Apl's. Cauēdū eſt ne cū aliis ꝑdicauerim: ꝛ ipē reprob⁹ effi
ciar. Predicāt quidā nō mechandū: et ipſi mechant. nō fu
randū et ipſi furant. et cetera vitia tam verbis q̄ꝑ factis in
ordinate viuentes ꝑficiunt. Hec omnia predicta prelatis
cōmittimus et eccleſiaſtice correctioni corrigenda.

o Vos ergo prelati et preſbyteri in vobis pendēt aīe
veſtroꝝ ſubditoꝝ vobis cōmiſſoꝝ. Preſbyter dicit
quaſi ꝑbens iter gregi ſibi cōmiſſo verbo et vite bono exē
plo. etiā ꝓ poſſe tpale ſubſidiū. Et non tm̄ q̄rat lucrū reꝝ

tꝑaliū: ſed aīarū ꝑ quibus filius dei mortē ſuſtinuit. Vñ
dicit dñs. Quē ꝑditam de manu paſtoris requiram.

Legitur in tertio li. regū cū regina ſabba ī aula ſa
lomonis eſſet intuita ordines miniſtrātiū ad mē-
ſā regalē et oēm ornatū curie ⁊ familie: pre omnibus lau
dauit ordinē pincernaꝝ. erant eni vnius habitus. Aula ſa
lomonis ſignificat eccleſiā. regina mēſā ſcꝫ ſnmmi regis
id eſt altare in quo cōficitur. tractatᷣ. et ſumitur. et fideliť
miniſtratᷣ ſacroſanctū corpus xp̄i Cui menſe diuerſi ſacer
dotes deſeruiūt et angeli infiniti: qui dicuntur virtutes
celoꝝ. Huius menſe ſcꝫ altaris/ ſacerdotes ſūt pincerne.
iō debent eſſe vniꝰ habitus/ id ē vnius ſancte cōuerſatiōis
in aula ſūmi regis. vt poſſint dicere cū pſalmiſta. In do-
mo dñi ambulauimus cū conſenſu / id eſt in dei volūtate
Qui pincerne ſcꝫ ſacerdotes. pre oībus ſunt electi et con-
ſtituti ad diuina libamina iufundenda et ad honorē ſūmi
regis et familie/ id eſt fidelibus ꝓpinanda. Vñ eis dicitᷣ ꝑ
ꝓphetā. Mundamini qui fertis vaſa dñi/ id eſt preparate
illi corda veſtra in omni virtute et mūdicia interius et ex
terius. interius ꝑ caritatē. exterius per bonā famā et ho-
neſtam cōuerſationē. vt digni ſitis bibere ď manu dñi ca-
licem vini meri plenū mixto. Pſal. Calix meus inebriās
ꝙ preclarus eſt. Canti. Bibite vinū qđ miſcui vobis ſcꝫ ī
mea paſſione ſanguine et aqua de meo latere ꝓfluente. et
inebriamini vino mee dilectiōnis. nō tm̄ dico mero: ſꝫ me
raciſſimo/ ſcꝫ illius vue de qua legitᷣ vt biberēt ſanguinē
vue meraciſſimū. i. ſāguinē filii virginis ītemerate. vue
dico illius vitis q̄ dixit. Ego ſum vitis vera et pater meꝰ
agricola eſt. Nobilis eſt vinea in qua pater celeſtis agrico
la eſt. nobilis vitis filius dei ē. nobiles palmites. ſcꝫ apľi.
nobile vinū eius: cuius ſacerdotes ſūt pincerne. ſcꝫ illius
ſanctiſſimi vini. i. ſanguinis xp̄i q̄ ꝓfluit de torculari qđ
dominus ſolus in ara crucis dū pateretur mortē calcauit
qui omnibus ſcꝫ ſanguinē vue predicte in eū credentibns
propinaret meraciſſimum quem aſſumpſit homo factus
de mundiſſima carne glorioſe virginis marie.

e pa vos ſacerdotes pincerne veri ſalomonis.i. ieſu xpi et camerarii et ſecretarii et diſpēſatores mini ſterior dei diligenter attendite in quo gradu et dignitate ſitis conſtituti/ ſcz ſup oia bona dñi. Unde augu. Quid potuit deus plus facere ſacerdotibus. ꝙ ſeipm̄ creare tra/ ctare ſumere. et miſtrare. Ergo redite ad cor et inſpicite il lud inſigne priuilegiū vrē dignitatis. Quīqz enim ſūt di gnitates ſacerdotū pre ceteris. Primo dicit ſacerdos qua ſi ſacris dotatus/ ſcz ſacris ordinibus. qr ipē ē in ſūmo gra du qui ē ſacerdotiū Scdo quaſi ſacris deditus.i.ſacramē tis ad ſacrificanda ſacramenta. Nam ipē ſacrificat ſacro ſanctū corpus dñicum verbis ſignis. pdigiis. et cetera ſa/ cramenta. Tertio dr quaſi dans ſacra Dat enī baptiſmū confeſſionē. penitentiā. indulgentiā. eucariſtiā. benedicti onem. et extremā vnctionē. Quarto dicitur ſacerdos qua ſi ſacra docens. docet enim verbum ſancti euangelii et ar ticulos recte fidei. Quito dicitur ſacer dux quaſi ducatū prebens ꝛ iter populo dei ad regna celorum verbo ſane do ctrine et vite bono exemplo. Unde verſus

Sacris dotatus: et ſacris deditus/ atqz
Sacra docens: ſacra dans: et dux ſacer eſto ſacerdos.

Bern. Elegi mihi in ſacerdotē dignū manſionis habita culū in vaſe vitreo. quia licet vitrū de vili materia ſit: ta men pbatur clarius ſup aurū et argentū. ſic quilibet ſa/ cerdos ꝙuis ſit peccator tamē prelucet oībus aliis rebus. regibus et principibus. et eſt dignior omni creatura. Uos eſtis genus electū. gens ſancta. regale ſacerdotiū. popul9 acqſitōis non ſolū tpalis electionis: ſed eterne predeſtina/ tionis. Elegit aūt vos dñs ante mūdi cōſtitutionē qui nō dum eratis niſi predeſtinati. Et eſt notandū ꝙ predeſtina tio nihil aliud eſt ꝙ gratie vel glorie ꝑparatio. ſcz gratie in preſenti: et glorie in futuro. Unde augu. ſup illo verbo Elegi et preelegi. O preſbyter ſiue ſacerdos. ſi deus ſic te elegit: redde rōem villicationis tue quid vel quod in hoc ſeculo elegeris: dum deus vltionē a te requiret. quia ſcri/ ptum eſt. Cui plus donauit: plus requiretur ab eo.

veneranda ſacerdotum dignitas ſi digne et ſacer/
dotaliter vixeritis: intra quoꝝ man⁹ velut in vtero
virginis filius dei incarnat̄. O celeſte miſteriū qđ p vos
pater et filius et ſpiritusſanctus tā mirabiliter operatur
ꝙ vno eodēq; momēto idē deus qui p̄ſidet in celo. in ma/
nib⁹ veſtris eſt ſacrificiū. Gre. Hoc tā inſigni preuilegio
ſtupet celū. mirat̄ terra. veret̄ homo. horreſcit infernus. cō
tremiſcit dyabolus: venerat̄ āgelica celſitudo. Quid er/
go retribuā dn̄o pro oībus q̄ retribuit mihi? Verbigratia
Iſte qui creauit me dedit mihi creare ſe. qui creauit me ſi
ne me creat̄ mediāte me. Quid ergo retribuā dn̄o p tam
ſingulari dono ſacerdoti mihi impēſo? qđ ē datū optimū
et donū pfectū) quaſi dicat. neſcio niſi duo minuta/ſcilicꝫ
corp⁹ et animā. corp⁹ in ſeruitutē: et animā in laudē. Vn/
de pſal̄. Lauda anima mea dominum.

c Onſiderate ergo mirabilē veſtre excellentie dig/
nitatē ꝙ vos deus nō ſolū pre cetero genere hono
rauit. ſed etiā pre cunctis creaturis quas ad laudē et glo/
riā nominis ſui creauit. Vn̄ dn̄s. Ego ꝯſtitui te ſup gen/
tes et regna vt euellas pcti maculā et edifices corda hoīm
penitentiā agere volentiū. et diſperdas errores et plantes
ꝟtutes i aīab⁹ viuificādis. Vn̄ dn̄s Ego vos elegi de mū
do et poſui vos ad grāꝫ vt eatis volendo. et fructū afferā/
tis: fideliter operādo. et fructus veſter maneat ineternū
ꝯgregādo. Bern̄. Nullus fruct⁹ carior deo ē ꝙ fruct⁹ aīa/
rum p quibus mortē ſuſtinuit filius dei. Qui enīꝫ deo in
omnibus hominibus lucrant̄ animas per baptiſmū rege
nerant. et per cōfeſſionem et p penitentiā reuocant et eos
ſacramento eukariſtie cibant quaſi dicat nullus niſi ſa/
cerdotes. Malach. Labia ſacerdotū cuſtodiunt ſcientiam
ſcꝫ dei. quia angelus dn̄i exercituū eſt. Angelus in cōuer/
ſatione angel⁹ indiuinaꝝ gratiaꝝ actione. āgel⁹ in ardo/
re caritatis. āgelus in ſubiectionis humilitate. Salua re
uerētia āgeloꝝ(quoꝝ infinitus eſt numer⁹) dico ꝙ maio/
res eſtis ꝙ āgeli. et precellitis dignitateꝫ eoꝝ/ largo mō
loquendo. Cui nāqꝫ angeloꝝ tradidit deus quod datum

eſt ſacerdoti/ſcȝ. Quodcunqȝ ligaueris ſuper terram erit ligatum et in celis.

Ista due claues ſunt. ſ. ſcientie et poteſtatis: date a dño beato petro et ceteris hoībus/ nō oībus/ ſȝ ſolis ſacerdotibus et ſucceſſoribus ſuis. licet eni ſolus deus pctā remittat: tamē nunq̄ vel raro ſine ſuis miniſtris. id eſt ſacerdotibus. Quod poteſt pbari per leproſos/ quos cū dñs mandaſſet. dixit. Ite oſtendite vos ſacerdotibus ⁊ hūiliter obedite. et dū irent mundati ſunt. Probari etiam poteſt p lazarū quē cū dñs ſuſcitaſſet a mortuis. dixit diſcipulis ſuis. ſoluite eū et ſinite abire. Et quare ipe dñs ñ ſoluit eū a vincalis cordis: q̄ ſoluerat eū a vincnlis mortis et quare non iuſſit mariā et marthā ſorores eius ſoluere: vel iudeos cognatos eius qui erāt ei ppinquiores debito naturali: q̄ diſcipuli dñi: Per hoc euidenter patet et pbat̄ q̄ ſolis ſacerdotib⁹ data ē poteſtas a dño ligandi: atqȝ ſoluendi. Ecce quāta dei benignitas et ſacerdotū dignitas. qꝛ ipſe dñs qñqȝ p malos bonū operat̄. et hoc ideo ne claues eccleſie a fidelibus paruipēdant̄. qꝛ ſi aliqñ ſacerdotes non habent ex merito/ tamē habent ex officio dignitatis: et ſi quis ſacerdotū indignus ſit (quod abſit) hoc ſibi: (nō tibi

Ecce quāta ptās vobis ſacerdotib⁹ data eſt. qꝛ lingue vrē claues celi facte ſunt. Bern. O q̄tā dignitatē cōtulit vobis deus. Quanta eſt progatiua ordinis ſacerdotalis: Pretulit vos regibus ⁊re/ ptulit hūc ordinē oībus hoīb⁹. imo (vt altius loquar) pretulit vos angelis: thronis. et dñationibus. Sicut eni nō angelos. ſed ſemen apprehendit abrahe ad faciendā redēptōȝ: ſic ñ angelis. ſed hoibus/ ſcȝ ſolis ſacerdotibus corporis et ſanguinis ſui cōmiſit cōſecratiōȝ. Nota q̄ ad q̄ūqȝ verba ſacerdotis ſtantis ad altare et dicētis verba canonis. Hoc ē eni corpus meū: quibus verbis dñs dedit vim cōficiendi ī cena p̄latis / vł in lanceatōe ſanguīe ⁊ aqua de ſuo latere pfluente dicebat̄. Hoc facite quotienſcūqȝ ſumitis in meam cōmeōrationē. i. ob mei amoris meōriā: quē exhibui in cruce paſſus pro vobis. Tunc enim (vt dicit Bernardus)

celi celoꝝ aperiunt. et ipſe chriſtus qui eſt in ſinu patris: mox venire dignat̄ iu manus ſacerdo-is cui virtutes celorū deſeruiūt et panis in altari in verū corp⁹ xpi: ꝛ vinū in eius ſāguinē cōuertit et tranſmutatur. et ſub modica forma panis totus velat̄ verus deus et hō. Vnde yſaias. Vere tu es deus abſconditus .ſ. in hoc pane et medicina ſub nebula. Pſal'. Mirabilia opa tua dn̄e.ſ.in hoc ſacramento corporis et ſanguinis tui et anima mea cognoſcet nimis.ſcilicet credendo firmiter.

Vm ergo tāte dignitatis ſit ſacerdos ꝙ creator ſit ſui creatoris et toci⁹ creature.ipſū pderevl' dānare incōueniēs ē. Vn̄ yſido. Sicut patrē inficē filiū impoſſibile ē: ſic creatorē pdere creaturā incōueniēs eſt. Sicut in eccl'ia reliq̄e ſctōꝝ quoꝝ aīe in celis ſūt cōdunt: ſic ipe de⁹ requieſcit in corde digni ſacerdotis. Aug. Elegi et ꝑelegi michi cor digni ſacerdotis in habitaculū dignū mee māſionis tāꝙ ī vaſe vitreo. Licʒ vitrū ſit de vili materia: tamē ſplēdidius ē auro ꝛ argēto. Sic ſacerdos ꝑlucʒ dignior et maior corā dō oīb⁹ hoīb⁹, regib⁹ ꝛ pricipib⁹ hui⁹ mūdi ī ſua dignitate. Vn̄ honorādi ſūt ſacerdotes: q̄b⁹ de⁹ tantam in mūdo ꝑ oībus hoīb⁹ ꝯtulit grām et honorē. Vn̄ dn̄s. Qui vos audit me audit. et q̄ vos ſpnit me ſpnit. Apl'e. qui vos conturbat.ſ.indebite: iudiciū portabit quicūqʒ eſt ille. zacha. Qui vos tāgit ſacerdotes: offendit pupillā oculi mei Et dn̄s in pſal. Nolite tangere chriſtos meos: quos ꝛ pphetas vocat dn̄s. Et in pphetis meis nolite malignari.

Egit̄ de alexādro rege magno ꝙ cū venit hieruſalē ad expugnādū eā: occurrit ei ſacerdos iudeorū in ornatu pōtificali. q̄ſiuit rex q̄s eſſet: ꝛ dictū ē ei ꝙ eſſet ſacerdos altiſſimi. ipe vo deſcēdēs ab equo hūilit̄ inclinādo honorauit eū. Et ſi iudei ꝑ eū obtinuerūt gratiā regis ꝗtomagis ſacerdotes xpianoꝝ hui⁹ temporis honorandi ſunt. quia ipe deus honoratur in ipſis: cuius camerarii ſūt ꝛ miſtri. Salomō. Dabit̄ illis.ſ.ſacerdotib⁹ electū dei donū. ꝛ ſors in templo dei altiſſimi, ſcʒ ſors duplex gratie et glorie. De ſorte gratie pſal. In manib⁹ tuis ſortes mee id eſt ordo et vita electionis. De ſorte glorie daniel. Sta

bis in ſorte tua in finem dierum. Sapi. Ecce conputati ſunt ſcz ſacerdotes inter filios dei. et inter ſanctos ſors il loꝝ ē. ſcz ſacerdotū. Merito ergo gaudete et benedicite vos ſacerdotes dn̄i domino laudate et ſuperaltate eum in ſe cula: qui vos ad tantam gloriam elegit.

Venit filius hoīs q̄rere et nō ſeducere ſaluare et nō diſſipare ſicut mali p̄lati. De qb⁹ ſapiēs. Durum eſt iudiciū his qui male intrant. durius his qui poſtq̄ in trauerūt male viuūt. duriſſimū his qui male p̄ſūt. Tres enī ſunt queſtiones. quomō intraſti. quomō vixiſti. et quō rexiſti. De primo. Amice quō huc intraſti nō habens veſtē nuptialem? Si forte canonice intraſti nō per p̄cum violē tias. nō p preciū. nō p ꝯſanguinitatē. ad hnc reſtat qua intentione aut p caritatez/ aut p cupiditatem. Si ꝑpter deum faciat que dei ſūt. ſicut qui venit ad forū: faciat ea ꝑpter que venit. At ille obmutuit. qꝛ nō p̄cauit ſibi de hac q̄ſtione. qꝛ oculus eius non erat ſimplex. i. intentio: igitur totum corpus erit tenebroſum. Vn̄ dn̄s. Mittite eū in te nebras exteriores. Scd̄a q̄ſtio fit p yſaiā. tu qui es quaſi q̄reret. quis hic. qualiter vixiſti in eccleſia tua? Si neſcis reſpondere ſequitur. Apportari te faciā quaſi apportatur gallus gallinacius. qui maior eſt aliis. Et maiores in ec cleſia dei iam nihil faciūt. ſꝫ minores. Tertia queſtio fit p Hieremiā. Vbi eſt grex tuus qui dat⁹ eſt tibi pec⁹ incli tū. i. valde glorioſum? Et ne credas deū poſſe dubitare d̄ aliqua oue. dicit enim. Ad huc tranſibūt oues per manus numerātis. Si igit̄ nō ſolū p vobis. ſꝫ p ſingulis ſubdi tis oportet ratiōꝫ reddere. q̄ duriſſimū putas iudiciū erit omnibus qui preſſūt? Tria ſūt quibus optime diabolum vincim⁹ ſcz ardens cogitatō/ carnis mortificatō/ et acuta orō De priō pſal̄. In meditatōe mea exardeſcit ignis quo fugas diabolū fulgura coruſcantē. maxie ſi meditatiōes ſūt d̄ paſſiōe xp̄i. De ſcd̄o apl̄s. Caſtigo corpus meū. ⁊ in ſeruitutē redigo. De tertio aug. Orō hūilis dīnū ꝑmeret auxilium. xp̄s dicit per ezechielem ad p̄latū. Speculatorem dedi te domui iſrael/ id eſt laicis. Vnde valde neceſſe

eſt vt ſint lucidi paſtores. qꝛ nemo poteſt in ſpeculo ſpecu
lari lutoſo. Chriſtꝰ eſt ſol. paſtor debet eſſe luna. luna aūt
nō habꝫ lumē niſi a ſole. ita ſacerdos nō debet recipere de
core a mūdo: ſed tantū a xp̄o. Item ſacerdos qui pro nū-
mis celebrat: videtur dicere cū iuda. Quid vultis mihi da
re: et ego vobis eū tradam? ergo nefas eſt vendere dn̄ꝫ ſu
um. Cogita ꝙ primꝰ vēditor ſeip̄m ſuſpendit. Judas enī
nūmos miſit in templū. Peiores ſunt ſacerdotes qui dena
rios pro quibus cātant mittūt in lupanar: et in ventrē ſu
um. Judas ſemel chriſtū vendidit et de hoc penituit. et tu
forte mlt̄ totiens vendidiſti: ꝛ nō penites. caue ne deſperās
teip̄m ſuſpendas. Bern̄. Veniēt ante tribunal iudicis au
dieꝛ pplꝛoꝝ accuſatio et grauis allegatio quoꝝ vixerunt
ſtipendiis: ꝛ nō diluerūt coꝝ pctā. Audi dn̄m dicentē Vos
comeditis peccata pplı̄. Et alibi. Paſce paſce. ſed nō dicit
vende vende. O bone ieſu videꝛ cōtra te conſpirare vni-
uerſitas pplı̄ chriſtiani. Nam illi in perſecutione tua ſūt
primi: q̇ in eccleſia videnꝛ gerere principatū. Si quis de
populo deuiat: ille ſolus perit: ſed ſacerdotis error mlt̄os
perire facit: ſi etiā non obeſt quātū pdeſt. Bern̄. O ſacer-
dos corpus tuū efficiꝛ quotidie ſepulchrū chriſti. cur tūc p
os tuū egrediꝛ falſitas per quod quotidie ingrediꝛ vitas?
Cur oculi tui vident vanitatē q̇ quotidie aſpiciūt verita-
tem? Cur manus tue extendūtur ad illicita et inania: que
tenēt tenentē oīa? Cur te ingurgitas ebrietate q̇ totꝰ ple-
nus debes eſſe bonitate? Rogo ergo te vt fugias oēm va
nitatē: ne in futuro cōdemneris p veritateꝫ. Tanto vtiqꝫ
grauius cades ab alto: ꝙ̄to excellentius polles dignitatis
officio. Idē bern̄ O dn̄e paſtores tui mutati ſūt in tonſo
res. agni in lupos. defenſores in diſſipatores. q̇ deberēt eē
ſobrii: quotidie ſunt ebrii: qui prelati. pilati. qui caſti. ince
ſti. qui paſtores: ſeductores. Nōne totiens repetitū ē: Pe-
tre amas me/ paſce oues meas quaſi dicat. niſi me pfecte
diligas. i. pluſꝙ̄ te/ tua et tuos. nō intromittas te de cura
iſta. nec tu ſacerdos: ꝛ maxīe paſtor p ouibꝰ: p qbꝰ effuſus
ē ſāguis meꝰ. Bern̄. Nō dꝫ alioꝝ ducatū ſuſcipe q̇ nō vult

alios bene viuendo preire. Nullus ita vilipendit officiuꝫ ſuū ſicut clerici. Fabri et agricole mane ſurgunt ſed non ipi. dormiunt eni vſqꝫ ad meridiē. Bern. De ſacerdotib9 miſeris proditoribus ſociis q xp̄m iterū. i. q̄tū in eis eſt cru-cifigunt et ſanguineꝫ teſtamēti pollutū ducūt. Qui ma nib9 pollutis oculis impudicis ore venenato corde impu-dico duꝫ ad reuerendū ſacramētū nō reuerenter accedūt angelos aſſiſtētes offendūt et de ſingulari medicina ſibi miſerabiliter acquirunt eternā damnationē. Cauete vo-bis p̄latuli. vboratores vt catuli. morteꝫ nō attenditis q fa-uorem venditis. Dant nūmi pcurant puuli. ſcꝫ idiote. ir regulares excōmunicati/giezite/ebrioſi/luſores/nunq̄ ca ſti ſemp inceſti. ve vobis ve. et ſemper ve.

Domin9 tranſiens de hoc mūdo ad patrē eccleſiaꝫ (quā ſuo ſacratiſſimo ſanguine redemit) fratrib9 ſuis. ſ. ſacerdotibus regendā cōmiſit dicens. Exiui a pa-tre et veni in mundū. iterū relinquo mundū et vado ad pa trē vos oues meas cuſtodite p q̇bus ſanguis meus effu-ſus eſt. Quanta ſit dignitas ſacerdotalis ſcꝫ officii et or-dinis audiamus et videam9. Quātūcūqꝫ eni ſit aliq̇s bo-nus: tñ nō poteſt cōficere corpus xp̄i niſi ordinatus fuerit vt officii ſacerdotalis exhibeat miſteriū. dei autē eſt offi-ciū tribuere et benedictiones. Vñ aug. Sacerdotes nō p-pria virtute benedicunt: ſꝫ q2 xp̄i figuram gerunt. et pro pter eū qui in ipſis eſt benedictōis tribuūt plenitudinem. O ſacrū et celeſte miſteriū qd̄ p vos pater et fili9 ꝛ ſpirit9 ſanctus mirabiliter opatur. credim9 q̄ poſt deū nō eſt tan ta grā ꝛ poteſtas ſicut eſt veſtra. Vñ ber. Sup poteſtate veſtra et tam inſigni priuilegio veſtro ſtupet celū. mirat terra/cōtremiſcit diabol9/abhorret infernus/veret hō/ve-nerat plurimū angelica celſitudo/q̄ vno eodēqꝫ momēto deus qui p̄ſidet in celo: in manibus veſtris eſt i ſacrificio Sꝫ vñ hoc dulciſſime ꝛ piiſſime ieſu vt ſacerdotes (q̇ ſūt vt nos vermiculi et puluis et cinis) te preſentē hrē mereā tur pre manibus/p oculis/ q totus et integer ſedes ad dex terā patris qui vnius hore momento a ſolis ortu vſqꝫ ad

occaſum/ab aqlone vſqꝫ ad auſtrū pſto es dn̄e. Certe non ex debito: non ex merito. ſꝫ ex voluntatis tue beneplacito pparaſti te in dulcedine tua pauperi de⁹/ſcꝫ ſacerdoti. Hec ē vere celeſtis indulgentia. hec ē cumulata glr̄a. hec ē vere ſupexcellens gloria: ſacerdotē deū tenere in manib⁹ nullis āgelorū nullis archāgelorū/nullis ſpiritib⁹ ſꝫ hominibus. nō oībus ſed tm̄ ordini vrō cōmiſſam eſſe credim⁹ celebrationem tanti miſterii vt ꝯſecratus in ſacerdotē prorſus id ipm̄ ꝯficiat in altari qđ chriſt⁹ in cena paſcali cōfecit manibus ſnis. In altari quippe ſacerdotuꝫ ore et manib⁹ cōficitur chriſti corp⁹ nō creat nō naſcit ſed qđ totuꝫ in dextera patris eſt: eſt totū in manibus. totū in ore ſumētis. vnus in multis et in diuerſis. O ſacerdos tu es ſacer dux/ſacra docens. ſacrū dans. Sacer dux in exhortatione ſacra docens ī participatione carnis ꝛ ſāguinis xp̄i. ſacrū dans p deo exemplū viuendi ceteris. Vt amplius moueaois: īmo vt magis incaleſcas in amorē tui redenptoris voluit chriſtus/vt iugiter coleret per tuū miſteriū. qđ ſemel offerebat in mundi precium . et perennis illa victima viueret in memoria et ſemp erit in gloria patris. Vnde Moyſes rogauit dn̄m quondā dicens. Oſtende mihi teipſum domine verū . Sꝫ tibi non ſolum oſtendit . ſed in manib⁹ tuis ſe totū tradidit . Delectari ergo debes o tu ſacerdos et gaudere in ſacramento altaris. in cuius ꝯfeſſiōe fidelis miniſter inuenit in medio patris et filii et ſpiritusſancti (aſtantib⁹ ex omni latere ſupnis ordinibꝫ) ſacramentū p nobile miſteriū: ſuperexcellētis glorie. videt et ſentit ſacerdos filiū dei fratrē ſuū amātiſſimū: cuius veraciter carnē et ſanguinē tenet. Vn̄ pſal. Narrabo (inquit) nomē tuuꝫ fratribus meis. Videt et ſentit ſpiritū ſanctum a patre et filio pcedentē domeſticū eſſe ſociū factorē ꝛ diſpenſatorē ſuū. qꝛ ipſe vere cōſolator eſt penitentiū et aduocatus oīꝫ in ſe ſperantiū. Videt verū deū et ſentit ſpūaliter āgelos et omnē celi celorū ſenatū ſibi applaudentē . et vt cōciuis eorū aſcribi mereatur . Ibiqꝫ celebrat familiare colloquiū inter deū et moyſeꝫ amicū ſuū. i. fidelē miſtrū . Pēſa igit

iugiter/ amplectere ſuauiter repone fideliter quid audis/ quid agis quid legis quid tenes. Calix ſepulchꝛū xp̄i. pa/ tena lapidē ſuppoſitū.coꝛpoꝛale ſudariū. Subſtractoꝛia coꝛpalia lintheamina quibus inuolutus fuit xp̄s ſignifi cant. Hoſtia quā vides nō eſt panis.ſed caro et ſāguis ei⁹ qui pependit in cruce p̄ mūdi vita. Jam oculis tuis vides panē angeloꝝ:qui neſcit putreſcere.nō vadit in ſeceſſū:ſꝫ ducet te ī excelſum.illuc reducet te vnde retraxit imagīeꝫ Hoc itaqꝫ ſacramentū ab eterno in celo repoſituꝫ. ſꝫ dia/ bolo penitus celatū.pꝛophetis quibuſdā reuelatuꝫ. ſolici tudini et ſanctitati veſtre eſt traditū:⁊ p̄ omnia donatum Quis vidit talia: videant oculi ne mirentur. qꝛ oīa ſicut voluit fecit. O ſacerdotes q̄tū eſt ꝙ in eleuatīoe manuuꝫ veſtraꝝ. capita reguꝫ inclinantur: ꝙ reges et regine vo/ bis munera offerūt: Omnis eccleſia vos patres cōfitetur et expectat interceſſoꝛes In quoꝛū priuilegiati amoꝛis pꝛe miū datū et dictū eſt petro. Paſce oues meas in ſingula/ ritate poteſtatis datum eſt et dictum eſt apoſtolis. Quod cunqꝫ ligaueritis ſuper terrā.et cetera. Penſate q̄tuꝫ eſt hoc maximū/ ſcꝫ ſi ad legationeꝫ āgeloꝛuꝫ aſſenſ hoīꝫ ex/ pectaretur. q̄tum ergo eſt ſi ad arbitriuꝫ hoīm aſſēſus in clinatur angeloꝝ. Audite veſtri officii dignitatem:caute lam et coſtantiam.cū dixit elegi vos.⁊c. officium.vt cum dixit eatis.cautelam.vt cuꝫ dixit fructum afferatis.Con ſtantiam/vt cū dixit fructus veſter maneat. Vobis etiaꝫ dictū eſt. Jte in vniuerſum oꝛbē.⁊c.Electi ergo eſtis vt ea tis.ergo periculoſum eſt vobis ſtare. periculoſius ſedere periculoſiſſimum eſt iacere.

Ecoꝛdoꝛ me legiſſe qđ accidit in burgūdia cum ſa cerdos quidā veniret ad ſinodū tranſiens p̄ mediū nemoꝝ obuiū habuit diabolū in figura homīs tranſfigu/ ratum quē cum ſalutaſſet tradidit ei lrāꝫ quandā clauſaꝫ tradendā ep̄o et vniuerſis rectoꝛib⁹ in illa ſinodo ꝯgrega/ tꝭ quā cū apꝛuiſſet ep̄s in p̄ntia oīm fecit legi. Tenoꝛ aūt illius lrē erat iſte. Rectores tenebꝛarū rectoꝛib⁹ eccl'iaꝝ ſa lutem. Mandamus vobis ꝙ multum diligimus vos.quia

qd̄cumq; vobis ꝯmittit ad infernū cum magnis glorie-
rationibus deſtinatis. Item alibi dictū fuit epiſcopo per
uerſo a xp̄o dn̄o. Dā mihi reduces aīas quas cū prauo ex
emplo dānificaſti. Ber. Timeāt clerici miſtri eccliaꝝ q̄ ī
terris res ſanctorū quas poſſidēt tā inique gerūt. vt ſtipē
diis que ſufficere debeāt minime cōtenti: ſuperflua q̄bus
egeni ſuſtētari deberēt: impietate ſacrilegii ſibi detinent
et in vſus ſupbie atq; luxurie victum pauperū ꝯſumere
nō verent: duplici iniquitate peccātes/ ſcȝ et ꝙ aliena dirī-
piunt ⁊ ſacris in ſuis vanitatib⁹ et turpitudinib⁹ abutūt
Heu hodie nō paſcunt paſtores oues: ſed ſeipſos ppt̄ quod
cōminatur eis dn̄s dānatōȝ. Ezechiel. xliii. De paſtorib⁹
hierlm. q: paſcebant ſeipſos. nō oues paſcūtur a paſtorib⁹
aquibus paſci deberent. Unde ber. Cōuenit bonitas ama-
bilē/ ſcientia diſcibilē/ diſciplina mirabilē reddūt. Scīa
⁊ diſciplina bonitatē attrahūt. ſciētia corrigit ⁊ diſciplina
paſcit. Debet aūt quilibet prelatus et religioſus et cleri-
cus qui aliis preeſt ſolicitus eſſe quomō dō placeat in pu
ritate conſcientie. Ber. Manducare ſpūaliter corpus xp̄i
eſt paſſionis ⁊ redēptionis eius attētius recolere. ſacra be-
neficia ad ſumendū ſuauiter in conſcientia. et recolendū
fideliter in meōria. Aug⁹. Quotidie corpus chriſti ſumere
nō laudo nec vitupero. Hoc eſt ſignū ſepe cōmunicādi cū
de perceptione huius ſacramēti timor ſeruilis minuitur.
et incendium caritatis plus augmentat. Sed per hoc ali-
qui retrahuntur cū de cōmunione deuotionē et cōſolatio-
nem ſingularem nō ita percipiunt: prout eis beneplacitū
foret. Et hi magis ſua/ ꝙ̄ dei ſui videntur querere.

Ueneranda ſanctitudo manuū ſacerdotum O fe
lix exercitium. o mundi vere gaudiū. vbi ima ſū-
mis iungunt. cum chriſtus tractat xp̄m. ſacerdos dei filiū
tibi delicie ſunt eſſe cū filiis hoīm. Unde petrus in cano-
nica. Uos eſtis genus electū/ regale ſacerdotiū/ gens ſan-
cta populus acquiſitōis. Aug⁹. Uos eſtis inquit genus e-
lectū non ſolum electione temporalis prelationis: ſed (vt
ſpero) electionis eterne predeſtinationis. Unde apoſtolus

Elegit eos ante mundi cõſtitutionez qui nonduz erant ni-
ſi predeſtinati. Aug. Quomõ elegit eos añ mũdi cõſtitu-
tionē. qui nondũ erant niſi p̄deſtinãdo? Gre. Predeſtina
tio nihil aliud eſt q̃ gratie pñtis: et glorie future p̄paratio
Au. Quattuor enĩ requirunt p̄prie ad preparationez gra-
tie preſentis et predeſtinatiõz glorie future. Primũ eſt vo
luntas tribuentis. Secũd eſt libertas volũtatis. Tertiũ
eſt predeſtinatio non exiſtentis. Quartum eſt meritũ acci
pientis. Alioquin nec gratia in preſenti nec ſequet gloria
in futuro. Unde apl's. Quos preſciuit hos predeſtinauit
cõformes fieri imaginis filii dei. ſcz ſacerdotis in tãti mi
ſterii miſterio. Idez. Quos predeſtinauit hos vocauit. et
quos vocauit. hos et iuſtificauit. quos iuſtificauit. illos et
magnificauit. Gloſa. In predeſtinatiõe eſt gratia. in vo
catione potentia. in iuſtificatione leticia. in magnificati-
one gloria. Uñ vos ſacerdotes eſtis genus electum.

Auguſtinus. O preſbyter ſiue ſacerdos ſicut deus
te elegit et p̄elegit. redde rationem villicatõis tue
in quam vel qd tu in hoc ſeculo elegeris dũ de9 electõez a
te requiret nõ eſt dubiũ dare an ſacerdos ſit angel9 an dia
bol9. Si vixerit in caſtitate corpis et aie et humilitate: eſt
angelus. Si vixerit ecõuerſo. ē peior diabolo: et hoc ē horri
bile valde malis p̄ſbyteris. O ſacerdotes cõſiderate veſtre
dignitatis dulciſſime excellẽtiã. q2 dñs vos ditauit pre oĩ-
bus creaturis. Honorandi ſunt quippe ſacerdotes quibus
dñs tantã in mũdo pre omnibus cõtulit grãm et honorē.

Sapiẽtia. Ecce cõputati ſunt ſcz ſacerdotes inter fi
lios dei. et inter ſctõs ſors illo℞ eſt ſcz ſacerdotum
Merito ergo gaudete. et benedicite vos ſacerdotes domi-
ni dño laudate et ſuperexaltate eũ in ſecula. q vos ad tantã
dignitatez et gratiã elegit. Et gratias agite ei pro tantis
beneficiis preſentibus p̄teritis et futuris et eternalibus
tempalibus et ſpũalibus. et rogate ſuppliciter dicẽtes. Cõ
firma hoc de9 qd opatus es in nobis p imenſam gratiam
tuã in preſenti. et preſta vt cũ omibus nobis commiſſis et
omnibus fidelibus et cũ omnibus ſanctis et angelis tuis

in futuro in regno celoꝝ confiteamur nomini tuo ſancto et glorıemur in laude tua ineternum.

Dñus noſter pontifer de veſtibus ſacerdotalibꝰ miſticã? vt ſũmꝰ ſacerdoꝯ tamſiã induit in almo vtero.ſcȝ beate virginis Marie. Miniſtri vero iudeorum dederunt ei amictum alapis contextum. Herodes albam quando illuſit eum alba veſte indutum. Miniſtri p'lati cingulũ: quando flagellis ceciderunt eum. Dederunt ei phanonem: quando ligauerunt ad columnam; ſtolam ſputis contextam. Caſulam qñ induerunt eum veſte purpurea:dicentes. Aue rex iudeoꝝ. Lanceã pro baculo. Crucem pro ſede epiſcopali. Spineam coronã pro infula Clauũ in pedibus pro ſandalis. Clauos in manibus pro ãnulo et cirothecis Sicqȝ ornatus põtifer noſter primo tẽplũ aſperſit. miſſam cantauit: Help. help. poſtea indulgentiã dedit:dicens. Pater dimitte illis zc. Prelati temere credunt ſibi cuncta licere. Credidit et capphas omne nephas ſibi fas. De miſero mundo. ve primo veqȝ ſecundo. De ꝑ pontificum dedecus horrificuȝ. Pontifices muti: de iure ſuo male tuti. Quãuis cornuti non audent cornibus vti.

Ota ſex vicibus fudit chriſtus ſanguinem ſuum pro nobis. Primo in circumciſione. et hoc fuit noſtre redemptionis initiũ. Secundo in oratione. et hoc fuit noſtre redemptionis deſiderium. Tertio in flagellatiõe. Quarto in coronatione. et hoc fuit noſtre redemptõis meritũ. q: liuore eiꝰ ſanati ſumus. Quinto in crucifixione. z hoc fuit noſtre redemptionis precium. Tunc enĩ que non rapuit exſoluit. Sexto in lateris apertione. et hoc fuit noſtre redemptionis ſacramentuȝ. qnia inde exiuit ſanguis et aqua. Sanguis in remiſſionem peccatorum. et aqua ad lauacrum baptiſmi ſacrificandum.

Finit ſtella clericorum feliciter.

In laudem libelli.

Aſpice preſentis O clerice dicta libelli.
Nomen paſtoris quiſquis habere voles
Terrenis nunq̄ vel paucum rebus adhere
Hunc mundum ſpernens. celica ſola pete.
O quanta mentis acie perpendere debet
Is qui paſtoris accipit officium
Ne pro diuitiis curam ſibi vendicet ipſe
Et non vt populo dogmate ſubueniat
Crede: tuo dabitur merces condigna labori
Apte ſi proprium rexeris ipſe gregem
Illicitus ſi cecet amor te diuitiarum
Letheas ditis ingrediere domos.
Labitur ex vero ſi quis tuus agnus ouili
Ad chriſti caulam dulcius hunc reuoca:
Verus paſtor oues ad ſummum ducat ouile
Terrenos cum artus ſpiritus exuerit

MPG—